

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

DKOW -ES-0401- 389/08

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 21. 07. 08.

nr. 4468 podpis. *Borusewicz*

Warszawa, 2008-07- 18

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 23. 07. 08
nr. 5520 podpis. *[Signature]*

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na przekazane pismem BPS/DSK-043-631/08 z dnia 3 lipca 2008 roku oświadczenie złożone przez Pana Senatora Tadeusza Gruszkę w sprawie egzaminów maturalnych i gimnazjalnych uprzejmie wyjaśniam, co następuje :

Celem wprowadzenia egzaminów zewnętrznych było stworzenie warunków służących systematycznemu rozpoznawaniu i monitorowaniu, w skali ogólnopolskiej i według jednakowych kryteriów (standardów wymagań), efektywności nauczania na danym etapie edukacyjnym w odniesieniu do pracy samej szkoły oraz w odniesieniu do wiadomości i umiejętności nabytych przez uczniów. System opracowywania wyników egzaminów zewnętrznych, jak też komunikowanie wyników ulegają ciągłym zmianom, są usprawniane i doskonalone. Powszechnie i obowiązkowe egzaminy zewnętrzne pozwalają na porównanie osiągnięć uczniów danej szkoły z osiągnięciami uczniów innych szkół. Analiza wyników egzaminów pozwala ocenić, jak gimnazjaliści i maturzyści, którzy przystąpili do egzaminów, opanowali umiejętności określone w standardach wymagań egzaminacyjnych.

Termin „klucz maturalny” jest wprowadzającym w błąd terminem publicystycznym. Przy sprawdzaniu prac pisemnych z języka polskiego egzaminatorzy stosują kryteria oceniania, z których najważniejszym jest zgodność pracy z tematem.

Kryteria oceniania dotyczą 4 elementów:

1. Wstępnego rozpoznania utworu,
2. Części analitycznej, która jest wstępem do interpretacji,
3. Części interpretacyjnej, która w kryteriach oceniania jest zawsze przykładowa. Egzaminator zawsze ocenia taką treść pracy, jaką nadał jej zdający. Interpretacja maturzysty może być zupełnie różna w stosunku do przykładowej. Wypracowanie maturalne musi być zgodne z tematem,
4. Wniosków (podsumowania), które muszą być zgodne z tematem i wynikać z toku myślowego, który przeprowadził uczeń.

Wszystkie kryteria odnoszą się do czynności wskazanych w temacie (analityczno-interpretacyjnych) i dotyczą ich wykonania. Nigdy w kryteriach nie było mowy o słowach-kluczach. Nigdy ocena pracy nie zależała od tego, czy maturzysta użył konkretnych sformułowań, czy nie. Przeciwnie, egzaminatorów uczula się na to, że dana czynność (np. zinterpretowanie metaforycznych znaczeń sceny przedstawionej w tekście) może w pracach maturzystów wyrazić się w różny sposób.

Należy podkreślić, że prace ponadprzeciętne, o szczególnych walorach treści, stylu, języka, są przez egzaminatorów doceniane, przewidzianymi na to, dodatkowymi punktami.

Jednocześnie warto zwrócić uwagę na fakt, iż ukierunkowanie maturzystów przez precyzyjnie sformułowany temat zadania i konieczność wykorzystania dołączonych źródeł sprawia, że możliwe jest określenie ogólnych kryteriów oceniania, wskazanie przykładowych odpowiedzi. Obowiązuje ogólna zasada, że każda poprawna odpowiedź jest akceptowana i maturzysta otrzymuje za nią odpowiednią liczbę punktów.

Pragnę zaznaczyć, że polscy egzaminatorzy są bardzo dobrze przygotowani do swojej pracy, stanowią elitę zawodu. Wpisanie do rejestru egzaminatorów musi być poprzedzone szkoleniami potwierdzającymi kwalifikacje do kryterialnego oceniania prac egzaminacyjnych. W czasie każdej sesji egzaminatorzy są dodatkowo szkoleni, jak oceniać rozwiązania zadań maturalnych. Egzaminatorzy pracują w zespołach, mają więc możliwość ciągłej konsultacji, co zwiększa rzetelność i porównywalność oceniania. Na bieżąco, w przypadku każdej pracy maturalnej, sprawdzana jest prawidłowość zastosowania ogólnopolskich kryteriów oceniania. Praca zespołowa i weryfikacja oceny każdej pracy maturalnej to dorobek polskiego systemu, dający mu

przewagę nad rozwiązaniami stosowanymi w innych krajach (np. w Wielkiej Brytanii egzaminatorzy nie pracują w zespołach).

Nowa matura objęła już wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (w 2005 – licea, w 2006 – technika, w 2007 – licea i technika uzupełniające). Doświadczenia każdej sesji egzaminacyjnej są wykorzystywane do doskonalenia systemu egzaminów. Rozszerzany jest zakres szkoleń pracowników i współpracowników systemu egzaminacyjnego, w tym egzaminatorów.

System oceniania prac maturalnych z języka polskiego, uwzględniający doświadczenia z poprzednich sesji, doskonalony jest w sposób ustawiczny. Należy podkreślić, że wraz z nabywaniem doświadczeń, egzaminatorzy poloniści coraz bardziej identyfikują się z przyjętym systemem oceniania prac.

Niewątpliwie każda, nawet minimalna zmiana reguł oceniania, musi być starannie przygotowana i wdrożona. O każdej zmianie należy poinformować uczniów dwa lata przed egzaminem maturalnym.

Zmiany w systemie oceniania matur nie mogą mieć charakteru rewolucyjnego, nie mogą zagrozić porównywalności oceniania, nie mogą spowodować zmniejszenia poczucia bezpieczeństwa i zaufania maturzystów, którzy dziś mogą być pewni, że ich prace będą oceniane rzetelnie i porównywalnie, z zastosowaniem ogólnopolskich kryteriów.

W związku z pojawiającymi się informacjami o niewłaściwie zszytych arkuszach wersji „B” części matematyczno – przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego, przeprowadzono doraźną kontrolę w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Kontrola dotyczyła procesu przygotowywania materiałów do egzaminu gimnazjalnego w latach 2006 – 2008, a w szczególności nadzoru Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nad procesem przygotowywania, wytwarzania i dystrybucji arkuszy gimnazjalnych.

Z informacji uzyskanych od Pani Marii Magdziarz, pełniącej w trakcie kontroli obowiązki Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wynika, że dokonano przeglądu arkuszy egzaminacyjnych i spośród liczby 112 408 prac wyjętych z archiwów okręgowych komisji egzaminacyjnych poprawiono wynik 501 uczniom. Z zestawienia danych, zebranych na podstawie informacji z okręgowych komisji egzaminacyjnych, wynika także, że najwięcej poprawionych zaświadczeń wydano w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku – 190 i w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie – 185. W Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie i we Wrocławiu po przeglądzie wszystkich arkuszy dokonano poprawy

1 zaświadczenia, zaś w OKE w Łomży nie zaistniała potrzeba korekty wydanych uczniom zaświadczeń.

Minister Edukacji Narodowej z uwagą zapoznaje się z opiniami dotyczącymi funkcjonowania systemu egzaminów zewnętrznych, dlatego wszystkie zgłaszane sugestie zostaną rozpatrzone przy tworzeniu bądź nowelizacji właściwych aktów prawnych. Okoliczności, które zaistniały w przeprowadzaniu egzaminów w 2008 roku, także będą przedmiotem szczegółowej analizy.

2 ~~Wzrost~~
WZrost
SEKRETARZ STANU
Krzysztof Szumilas
Krzysztof Szumilas